

Историјски институт Београд
The Institute of History Belgrade

Међународна научна конференција
International Scientific Conference

СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ
И ЊЕГОВО ДОБА
STEFAN THE FIRST-CROWNED
AND HIS TIME

ПРОГРАМ / PROGRAM

22–23. новембар 2018, Београд, Србија
Српска академија наука и уметности
November 22–23, 2018, Belgrade, Serbia
Serbian Academy of Sciences and Arts

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Академик Јованка Калић, редовни члан САНУ
Проф. др Миодраг Марковић, дописни члан САНУ
Др Срђан Рудић, директор Историјског института
Др Виктор Савић, Институт за српски језик САНУ
Др Ивана Коматина, Историјски институт САНУ
Академик Анатолиј Аркадиевич Турилов, Институт за славистику Руске академије наука,
иностранни члан САНУ (Русија)
Проф. др Валентино Паће, Универзитет Удине (Италија)
Проф. др Атила Барањи, Универзитет у Дебрецину (Мађарска)
Доц. др Панос Софулис, Универзитет у Атини (Грчка)

ORGANIZING COMMITTEE

Academician Jovanka Kalić, full member of the Serbian Academy of Sciences and Arts
Prof. Miodrag Marković, corresponding member of the Serbian Academy of Sciences and Arts
Dr Srđan Rudić, director of the Institute of History
Dr Viktor Savić, Institute for the Serbian Language of the Serbian Academy of Sciences and Arts
Dr Ivana Komatina, Institute of History
Academician Anatoly Arkadyevich Turilov, Institute of Slavic Studies of the Russian Academy of Sciences,
foreign member of the Serbian Academy of Sciences and Arts (Russia)
Prof. dr Valentino Pace, University of Udine (Italy)
Prof. dr Attila Bárány, University of Debrecen (Hungary)
Assoc. prof. Panos Sophoulis, University of Athens (Greece)

Четвртак, 22. новембар 2018, 10.00 сати
Свечана сала САНУ
Tuesday, November 22th, 10.00 a.m
SASA, Grand Hall

ОТВАРАЊЕ СКУПА
OPENING CEREMONY

Поздравне речи
Welcome Addresses

Архимандрит Тихон (Ракићевић)
АСКЕТСКО ПОУЧЕНИЈЕ И СРПСКЕ ВЛАДАРСКЕ ИДЕЈЕ У ТРОДЕЛНОМ ПРВОМ СЛОВУ
КТИТОРСКОГ ЖИТИЈА СТУДЕНИЧКОГ ТИПИКА

Archimandrite Tihon (Rakićević)
ASCETIC *TEACHING* AND SERBIAN RULING IDEAS IN THE TRIPARTITE *KTETOR'S LIFE*
AS PREFACE TO *THE STUDENICA TYPIKON*

Мирјана Живојиновић
ВЕЛИКИ ЖУПАН СТЕФАН НЕМАЊИЋ – МЕТОХ У ХВОСНУ
Mirjana Živojinović
GRAND ŽUPAN STEFAN NEMANJIĆ – METOCHION IN HVOSNO

Миодраг Марковић
О ПОЈЕДИНОСТИМА КРУНИСАЊА СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ 1217. ГОДИНЕ
Miodrag Marković
ABOUT THE CORONATION OF STEFAN THE FIRST-CROWNED IN 1217

Пауза – Break

Четвртак, 22. новембар 2018, 15.00 сати

Сала 2 САНУ

Tuesday, November 22th, 3.00 p.m.

SASA, Hall 2

ПРВА СЕДНИЦА – FIRST SESSION

Председавајући: Атила Барањи, Вујадин Иванишевић

Chairman: Attila Bárányi, Vujađin Ivanišević

Предраг Коматина

**ЖИТИЈЕ СВ. СИМЕОНА ОД СТЕФАНА НЕМАЊИЋА КАО ИЗВОР ЗА ХРОНОЛОГИЈУ
ПРОМЕНА НА ВЕЛИКОЖУПАНСКОМ ПРЕСТОЛУ**

Predrag Komatina

THE LIFE OF ST SIMEON BY STEFAN NEMANJIĆ AS THE SOURCE OF THE CHRONOLOGY OF
CHANGES ON GRAND ŽUPAN'S THRONE

Ивана Коматина

**И ОБНОВИ СВОЈУ ДЕДОВИНУ И БОЉЕ ЈЕ УТВРДИ – СТЕФАН НЕМАЊА И СТЕФАН
ПРВОВЕНЧАНИ И УОБЛИЧАВАЊЕ СРПСКЕ ДРЖАВНОСТИ**

Ivana Komatina

AND THUS HE RESTORED AND CONSOLIDATED HIS FATHERLAND – STEFAN NEMANJA
AND STEFAN THE FIRST-CROWNED AND SHAPING OF SERBIAN STATEHOOD

Небојша Порчић

ВУКАН НЕМАЊИЋ - КРУНИСАНИ И МИРОПОМАЗАНИ КРАЉ?

Nebojša Porčić

VUKAN NEMANJIĆ – A CROWNED AND ANOINTED KING?

Ђорђе Бубало

ЈОШ ЈЕДНОМ О ГОДИНИ СМРТИ КРАЉА СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

Đorđe Bubalo

ONCE MORE ABOUT THE YEAR OF DEATH OF KING STEFAN THE FIRST-CROWNED

Милош Ивановић

ВЛАСТЕЛА У ВРЕМЕ ВЛАДАВИНЕ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

Miloš Ivanović

THE NOBILITY DURING THE RULE OF STEFAN THE FIRST-CROWNED

Пауза – Break

Срђан Пириватрић

БРАК СТЕФАНА НЕМАЊИЋА И ЕВДОКИЈЕ АНЂЕО КОМНИН. ХРОНОЛОГИЈА И ИСТОРИЈСКИ КОНТЕКСТ УГОВАРАЊА И РАСКИДАЊА ЈЕДНОГ ДИНАСТИЧКОГ САВЕЗА

Srđan Pirivatrić

MARRIAGE BETWEEN STEFAN NEMANJIĆ AND EUDOKIA ANGELOS KOMNENE.

THE CHRONOLOGY AND HISTORICAL CONTEXT OF NEGOTIATION AND TERMINATION OF A DYNASTIC ALLIANCE

Бојан Миљковић

НЕПОЗНАТА КЋИ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

Bojan Miljković

AN UNKNOWN DAUGHTER OF STEFAN THE FIRST-CROWNED

Радивој Радић

ЈЕДАН ЗАНеМАРЕНИ ПОМЕН СРБИЈЕ И НИША ИЗ XIII ВЕКА

Radivoj Radić

A NEGLECTED MENTION OF SERBIA AND NIŠ FROM THE 13TH CENTURY

Влада Станковић

СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ И НОВИ ВИЗАНТИЈСКИ СВЕТ ПОСЛЕ 1204.

Vlada Stanković

STEPHEN THE FIRST-CROWNED AND THE NEW BYZANTINE WORLD AFTER 1204.

Ivelin A. Ivanov

BULGARIAN HISTORIOGRAPHY ON THE MILITARY CAMPAIGN AGAINST SERBIA IN 1214:

A RECONSIDERATION

Ивелин А. Иванов

БУГАРСКА ИСТОРИОГРАФИЈА О ВОЈНОМ ПОХОДУ НА СРБИЈУ 1214. ГОДИНЕ:

ПРЕИСПИТИВАЊЕ

Д и с к у с и ј а – D i s c u s s i o n

Петак, 23. новембар 2018, 9.00 сати
Сала 2 САНУ
Friday, November 23th, 9.00 a.m.
SASA, Hall 2

ДРУГА СЕДНИЦА – SECOND SESSION

Председавајући: Ивелин А. Иванов, Невен Исailовић
Chairman: Ivelin A. Ivanov, Neven Isailović

Tamás Körmendi

**THE STRUGGLE BETWEEN KING EMERIC OF HUNGARY AND HIS BROTHER ANDREW
IN DALMATIA AND CROATIA BETWEEN 1197 AND 1203**

Тамаш Керменди
БОРБА МАЂАРСКОГ КРАЉА ЕМЕРИКА И ЊЕГОВОГ БРАТА АНДРИЈЕ У ДАЛМАЦИЈИ
И ХРВАТСКОЈ ИЗМЕЂУ 1197. И 1203.

Иван Мајнарић

ПАПИНСТВО И ШИРЕ ИСТОЧНОЈАДРАНСКО ЗАЛЕЂЕ У ПРВОЈ ЧЕТВРТИНИ XIII СТОЉЕЋА

Ivan Majnarić
THE PAPACY AND THE WIDER EASTERN ADRIATIC HINTERLAND IN THE FIRST QUARTER
OF THE 13TH CENTURY

Alexandar Nikolov

**AGE OF CORONATIONS: BULGARIA AND SERBIA IN THE PAPAL POLICY FROM
THE END OF THE 12TH CENTURY TO THE MIDDLE OF THE 13TH CENTURY**

Александар Николов
ДОБА КРУНИСАЊА: БУГАРСКА И СРБИЈА У КОНТЕКСТУ ПАПСКЕ ПОЛИТИКЕ
ОД КРАЈА 12. ДО СРЕДИНЕ 13. ВЕКА

Giulia Barone

PAPACY AT THE TIME OF HONORIUS III

Ђулија Бароне
ПАПСТВО У ВРЕМЕ ХОНОРИЈА III

Attila Bárány

THE RELATIONS OF KING ANDREW II OF HUNGARY WITH THE BALKANS

Атила Барањи
ОДНОСИ МАЂАРСКОГ КРАЉА АНДРИЈЕ II СА БАЛКАНОМ

Пауза – Break

Gábor Barabás

A KING IN SLAVONIA. PRINCE COLOMAN AND THE SOUTH-WESTERN PART OF THE KINGDOM OF HUNGARY IN THE 1230s

Габор Барабаш

КРАЉ У СЛАВОНИЈИ. КНЕЗ КОЛОМАН И ЈУГОЗАПАДНИ ДЕО КРАЉЕВИНЕ МАЂАРСКЕ
ТОКОМ ТРИДЕСЕТИХ ГОДИНА 13. ВЕКА

Márta Font

ROSTISLAV, DOMINUS DE MACHO

Марта Фонт

РОСТИСЛАВ, *DOMINUS DE MACHO*

Емир О. Филиповић

**“ПРИЈЕСТОЛ МОЈИХ ПРАРОДИТЕЉА, ГОСПОДЕ СРПСКЕ...” ПРЕНОШЕЊЕ, ОБНАВЉАЊЕ
ИЛИ СТВАРАЊЕ КРАЉЕВСТВА У БОСНИ 1377. ГОДИНЕ**

Emir O. Filipović

“THE THRONE OF MY FOREFATHERS, THE SERBIAN LORDS...” TRANSLATION,
RESTORATION OR CREATION OF THE KINGDOM IN BOSNIA IN 1377

Марија Васиљевић

**КРАЉ У СЕНЦИ АРХИЕПИСКОПА: СТВАРАЊЕ ДРЖАВЕ У СРПСКОЈ СРЕДЊОВЕКОВНОЈ
ИСТОРИОГРАФИЈИ**

Marija Vasiljević

KING IN THE SHADOW OF ARCHBISHOP: CREATION OF STATE IN SERBIAN MEDIEVAL
HISTORIOGRAPHY

Пауза – Break

Дискусија – Discussion

Петак, 23. новембар 2018, 15.00 сати

Сала 2 САНУ

Friday, November 23th, 3.00 p.m.

SASA, Hall 2

ТРЕЋА СЕДНИЦА – THIRD SESSION

Председавајући: Емир О. Филиповић, Милош Ивановић

Chairman: Emir O. Filipović, Miloš Ivanović

Јелена Глушац

УТИЦАЈ ЗАКОНОПРАВИЛА НА СТВАРАЊЕ СИМФОНИЧНОГ ОДНОСА ИЗМЕЂУ СРПСКЕ ДРЖАВЕ И СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Jelena Glušač

THE IMPACT OF *ZAKONOPRAVILO* ON THE CREATION OF A SYMPHONIC RELATIONSHIP BETWEEN THE SERBIAN STATE AND THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN THE MIDDLE AGES

Срђан Шаркић

КРИВИЧНО-ПРАВНЕ ОДРЕДБЕ У ЗАКОНОДАВСТВУ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

Srđan Šarkić

CRIMINAL PROVISIONS IN LEGISLATION OF STEFAN THE FIRST-CROWNED

Вујадин Иванишевић

НОВАЦ У СРБИЈИ У ВРЕМЕ ПРВИХ НЕМАЊИЋА

Vujadin Ivanišević

MONEY IN SERBIA AT THE TIME OF THE FIRST NEMANJIĆS

Владета Петровић

УТВРЂЕЊА И ГРАДСКА НАСЕЉА У ДОБА ПРВИХ НЕМАЊИЋА

Vladeta Petrović

FORTIFICATIONS AND URBAN SETTLEMENTS AT THE TIME OF THE FIRST NEMANJIĆS

Дејан Радичевић

ЕПИСКОПИЈЕ СРПСКЕ ЦРКВЕ 1220. ГОДИНЕ У СВЕТЛУ АРХЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА

Dejan Radičević

EPISCOPAL SEATS OF THE SERBIAN CHURCH IN 1220 IN THE LIGHT OF ARCHEOLOGICAL RESEARCH

П а у з а – Break

Даница Поповић

РЕЛИКВИЈАРНИ ПРОГРАМ СРЕДЊОВЕКОВНИХ ВЛАДАРСКИХ РИЗНИЦА – СРПСКИ ПРИСТУП У ДОБА ПРВИХ НЕМАЊИЋА

Danica Popović

RELIQUARY PROGRAMME OF MEDIEVAL RULERS' TREASURIES. SERBIAN APPROACH AT THE TIME OF THE FIRST NEMANJIĆS

Милош Живковић

НАЈСТАРИЈИ ЖИВОПИС МИЛЕШЕВЕ У СТИЛСКИМ ТОКОВИМА ВИЗАНТИЈСКЕ УМЕТНОСТИ ПРВИХ ДЕЦЕНИЈА XIII ВЕКА

Miloš Živković

THE OLDEST FRESCO PAINTING OF MILEŠEVA IN STYLISTIC TRENDS OF BYZANTINE ART IN THE FIRST DECADES OF THE 13TH CENTURY

Татјана Суботин-Голубовић

РУКОПИС РУСКЕ НАЦИОНАЛНЕ БИБЛИОТЕКЕ F. П. I 68 – НАЈСТАРИЈИ СРПСКИ ТРИОД (ПОЧЕТАК XIII ВЕКА)

Tatjana Subotin Golubović

MANUSCRIPT OF THE RUSSIAN NATIONAL LIBRARY F. П. I 68 – THE OLDEST SERBIAN TRIODION (EARLY 13TH CENTURY)

Љиљана Јухас-Георгиевска

КРАЉ СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ У ВИЂЕЊУ СРПСКИХ ПИСАЦА XIII ВЕКА

Ljiljana Juhas Georgievska

KING STEFAN THE FIRST-CROWNED IN THE EYES OF 13TH-CENTURY SERBIAN WRITERS

Виктор Савић

ИЗ ЛЕКСИКЕ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ

Viktor Savić

FROM THE LEXIS OF STEFAN THE FIRST-CROWNED

Д и с к у с и ј а – D i s c u s s i o n

З а в р ш н а р е ч – C o n c l u s i o n